

ODBOROVÝ ZVÄZ
PRACOVNÍKOV ŠKOLSTVA
A VEDY NA SLOVENSKU

e-Aktuality Zväzu

Číslo 1/2024

AKO ZATRAKTÍVNIŤ UČITEĽSKÉ POVOLANIE? VYTVÁRAŤ DEMOKRATICKÚ KULTÚRU NA ŠKOLÁCH

V rámci celoeurópskej odborárskej kampane na zvýšenie atraktivity učiteľského povolania predstavujeme ďalšiu z 10 kľúčových požiadaviek, ktorou je vytváranie demokratickej kultúry na školách.

Súčasná doba vojenských konfliktov, sociálno-ekonomických, energetických a humanitárnych kríz zvyšuje dôležitosť výchovy k demokratickému občianstvu. Školy a školské zariadenia sa preto musia stať centrami demokratických štruktúr, v ktorých učitelia, študenti a zamestnanci škôl zohrávajú aktívnu úlohu pri rozhodovaní. Na vytvorenie pozitívnej klímy a demokratickej školskej kultúry je preto nevyhnutné presadzovať kooperatívne a kolegiálne spôsoby riadenia. To predovšetkým znamená zapájať pedagógov a celú komunitu zamestnancov do rozhodovacích procesov, stanoviť si spoločné ciele a pracovať na ich naplnení. Učitelia na všetkých stupňoch, vedci, výskumníci a ďalší pedagogickí a odborní zamestnanci by mali

byť považovaní za lídrov vo svojej profesii a ich prínos a odbornosť by mali byť využívané pri vytváraní a reforme vzdelávacích politík na lokálnej ale aj národnej úrovni.

Zamestnanci škôl a predstavitelia odborov by mali mať možnosť aktívne sa zapájať do demokratického a kooperatívneho riadenia s cieľom vytvárať kultúru tolerancie, rovnosti, inkluzívnosti a spolupráce. Spokojnosť zamestnancov a efektívny vyučovací proces možno dosiahnuť nielen poskytovaním potrebných materiálnych zdrojov ale aj podpory a motivácie zo strany vedúcich zamestnancov. Nevyhnutným pre zvyšovanie efektívnosti riadenia škôl je práve kvalitný sociálny dialóg a spolupráca so zamestnancami.

Vedúci zamestnanci škôl a školských zariadení zohrávajú pri vytváraní demokratických hodnôt na pracovisku kľúčovú úlohu. Riaditelia škôl majú povinnosť vytvárať priestor na diskusiu, slobodu prejavu a rôznorodosť názorov. Nemali by byť len administrátormi, ale aj pedagogickými lídrami, ktorí podporujú spoluprácu medzi učiteľmi a medzi učiteľmi a študentmi.

Na školách by zároveň mal mať vytvorený dostatočný priestor na výchovu a vzdelávanie k demokratickému občianstvu. Príslušné inštitúcie ako univerzity či ministerstvo školstva, prostredníctvom svojich priamo riadených organizácií, by mali pedagógom poskytovať potrebné vzdelávacie kurzy a metodické materiály, ktoré im umožnia zodpovedne pristupovať ku kontroverzným a citlivým témam, výučbe kritického myslenia a vytváraní pozitívneho a bezpečného vzdelávacieho prostredia.

Juraj Stodolovský, vedúci Úradu zväzu

SEMINÁR NA TÉMU OBNOVY ODBOROVÝCH ZVÁZOV ŠKOLSTVA

V dňoch 4. a 5. decembra 2023 sa v belgických Antverpách zúčastnili školskí odborári z rôznych krajín EÚ aj mimo nej semináru organizovaného Európskym odborárskym výborom pre vzdelávanie (ETUCE) a Európskym odborárskym inštitútom (ETUI). Náš Odborový zväz školstva zastupoval na seminári vedúci Úradu zväzu Juraj Stodolovský. Hlavným cieľom semináru bolo preskúmať dôležité aspekty týkajúce sa obnovy odborových zväzov a organizovania členov. Účastníci sa zapojili do diskusií a aktivít zameraných na dve kľúčové oblasti rozpracované v "Príručke pre kritickú reflexiu", ktorú vypracovala ETUCE v rámci iniciatívy "Ste na rade!" Cieľom tohto školiaceho kurzu bolo tiež identifikovať rôzne prístupy k zapojeniu mladých členov a iných nedostatočne zastúpených skupín zamestnancov, ako sú LGBTQ+, ženy a migranti a zároveň umožniť účastníkom výmenu skúseností a názorov na využívanie rôznych nástrojov na komunikáciu a propagáciu odborov. Účastníci sa zamerali na dôležitosť lepšieho zastúpenia mladých a iných nedostatočne zastúpených skupín v rámci organizačných štruktúr odbo-

rových zväzov a na podporu rôznych foriem šírenia informácií o aktivitách odborových zväzov. Riešili sa najmä opatrenia zvyšujúce začlenenie nových členov do rozhodovacích orgánov, ich angažovanosť v demokratickom živote základných organizácií a vzdelávanie o úlohe a službách poskytovaných odborami. Účastníci sa zaoberali najmä nápadmi na zlepšenie spolupráce a vzájomnej podpory medzi novými a existujúcimi členmi odborov, napríklad v rámci školiacich alebo mentorských programov.

Počas celého podujatia účastníci hodnotili rôzne prístupy a prezentovali národné akčné plány zamerané na obnovu odborov. Diskusie boli obohatené o rozličné pohľady, čím sa vytvorilo priaznivé prostredie pre inovatívne myšlienky. Zdôrazňovala sa schopnosť prispôbiť sa meniacej sa dynamike spoločenských zmien. Kurz sa zaoberal aj dôležitosťou komunikačných stratégií a s tým súvisiacimi dostatočnými finančnými prostriedkami na aktivity na sociálnych sieťach s cieľom osloviť širšie publikum, vytváranie kvalitného obsahu pre jednotlivé platformy, zabezpečenie dostupnosti informácií pre všetkých členov s prihliadnutím na rôzne kategórie a tiež využívanie práce s dátami. Podujatie bolo ukončené zhrnutím poznatkov získaných z jednotlivých aktivít počas kurzu. Závery z týchto aktivít zdôraznili dôležitosť kvalitnej a nepretržitej komunikácie, prispôsobovanie formy a obsahu informácií aktuálnym trendom a potrebu trvalého úsilia pri zapájaní mladých členov a iných nedostatočne zastúpených skupín. Vytvorením fóra pre výmenu názorov a osvedčených postupov na tému obnovy odborov sa ETUCE snaží vytvárať priestor na spoluprácu, čo predstavuje významný krok smerom k silnejšiemu a reprezentatívnejšiemu odborovému hnutiu v Európe.

Juraj Stodolovský, vedúci Úradu zväzu

NOVÉ PROJEKTY – LEPŠIE ŠKOLSTVO

Národná rada Slovenskej republiky na svojom rokovaní dňa 21. novembra 2023 schválila Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2023-2027.

V tejto súvislosti Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR začína realizovať 40 projektov, ktoré majú uvedené programové vyhlásenie vlády naplňať za oblasť vzdelávania, vedy a výskumu. Minister školstva Tomáš Drucker nás považuje za jedného z kľúčových aktérov, ktorý môže svojou expertízou a skúsenosťami prispieť k úspešnej realizácii zmien vo vzdelávaní, vede a výskume. Povedal to pri spoločnom rokovaní zástupcov zväzu a ministerstva školstva a požiadal nás o nominovanie našich zástupcov do jednotlivých projektov. Bola to ponuka pre spoluprácu, ktorú sme prijali. Každý projekt má poradný orgán (8-10 členov). Na základe požiadavky ministerstva školstva sme nominovali po jednom zástupcovi/členovi do 29 projektov, ktoré majú riešiť najakútnejšie problémy škôl a ich zamestnancov. Názvy projektov sú:

Strategická komunikácia, Motivačné odmeňovanie v školstve, Vzdelávanie 21. Storočia, Predprimárna výchova a vzdelávanie, Moderné vzdelávanie v základných školách, Príležitosť pre všetky deti, Duševné zdravie detí a mládeže, Moderné vzdelávanie na stredných školách, Celoživotné vzdelávanie, Kvalitnejšie maturity, Podpora pre školy, Zmysluplné vzdelávanie učiteľov, Podporné opatrenia, Lepšie pravidlá pre sieť škôl, Kvalitnejšie a atraktívnejšie odborné vzdelávanie, Atraktívne vysoké školy, Zvýšenie počtu študentov vo vybraných odboroch, Internacionalizácia vysokých škôl, Špičkoví odborníci na vysokých školách, Rozvoj doktorandského štúdia, Kvalitná príprava nových učiteľov, Rast financovania vysokých škôl, výskumu a vývoja, Zefektívnenie procesov vysokých škôl, Podpora mládeže, Podpora špičkových vedcov, Normatívne financovanie materských škôl, Revízia normatívov základných a stredných škôl, Digitálne vybavenie škôl, Digitálna infraštruktúra v školách.

Projekty obsahujú stručný popis so zameraním na obsah, cieľ a realizáciu.

Každý projekt má svojho gestora, ktorým je minister, štátni tajomníci a generálny tajomník služobného úradu.

Dňa 5.3. sa uskutočnilo spoločné stretnutie zástupcov Odborového zväzu školstva, ktorí boli nominovaní do pracovných skupín v uvedených projektoch. Cieľom stretnutia bolo zhodnotiť počiatočný priebeh rokovaní jednotlivých pracovných skupín a zjednotiť sa v rámci spoločných postojov pre ďalší priebeh. Spoločným základom pre smerovanie výstupov z pracovných skupín by mala byť Deklarácia 2023, ktorá obsahuje najdôležitejšie požiadavky zväzu a partnerských organizácií.

Veríme, že práve tieto projekty prispievajú k zlepšeniu úrovne slovenského školstva.

Sme presvedčení, že práve kvalitné vzdelávanie, veda a výskum s potrebným finančným zabezpečením sú nevyhnutnou podmienkou ďalšieho rozvoja spoločnosti, hospodárskeho rastu a zvyšovania kvality života všetkých občanov Slovenska.

Pavel Ondek, predseda zväzu

AKO ZATRAKTÍVNIŤ UČITEĽSKÉ POVOLANIE? PODPORIŤ ZAČÍNAJÚCICH UČITEĽOV

Kľúčovým faktorom k tomu, aby sa začínajúci učitelia cítili vo svojom prvom zamestnaní sebaisto a komfortne je bezpochyby pracovné prostredie, ktoré im poskytuje podporu a spoluprácu. Vzdelávacie inštitúcie na všetkých úrovniach by mali začínajúcim pedagogickým a odborným zamestnancom, vysokoškolským učiteľom, vedecko-výskumným pracovníkom a ostatným zamestnancom poskytnúť tzv. mentora (uvádzajúceho pedagogického zamestnanca), ktorý by ich mal sprevádzať a podporovať počas prvých rokov kariéry. Pre ich úspech je obzvlášť dôležité venovať dostatok času praktickým školeniam a tiež umožniť im učiť sa na vlastných chybách pri príprave a realizácii vyučovania.

Udržanie začínajúcich učiteľov v školstve počas prvých rokov je dôležitým predpokladom na riešenie problému s nedostatkom učiteľov v celej Európe. 36 % učiteľov v EÚ je starších ako 50 rokov a 9% je starších ako 60 rokov. Zároveň sa čoraz menej študentov rozhoduje pre štúdium pedagogických odborov na vysokých školách a navyše mnohí z absolventov odchádzajú zo školstva po prvých rokoch praxe. Viaceré členské odborové zväzy v rámci ETUCE tiež uvádzajú, že vzdelávanie budúcich pedagógov často nereflektuje na požiadavky praxe a neposkytuje začínajúcim pedagógom dostatočnú prípravu pre následnú prácu v triedach. Okrem toho je potrebné prehodnotiť prípravu budúcich učiteľov tak, aby zahŕňala nové kompetencie a zručnosti potrebné pre vyučovanie v 21. storočí.

Na riešenie tejto dvojakej výzvy sa musia politické stratégie zamerať na získavanie a udržanie učiteľov spojené so zlepšenou kvalitou univerzitného vzdelávania učiteľov a lepšou adaptačnou fázou. Motiváciou pre začínajúcich učiteľov sú najmä atraktívne finančné stimuly a nefinančné benefity, efektívne kontinuálne profesijné vzdelávanie a nepretržitá podpora zo strany skúsených kolegov a vedúcich zamestnancov. Kľúčom k udržaniu si skúsených učiteľov je vytváranie atraktívnych kariérnych postupov, ktoré im umožnia dostatočný profesijný rast, ponúknu možnosti dostať sa na pozície vedúcich zamestnancov a tiež príležitosti na ďalšiu špecializáciu. Stabilné kariérne vyhliadky preukazujú hodnotu učiteľského povolania a otvárajú priestor pre spoločenské uznanie a záujem zo strany študentov. Navyše, vytváranie pozitívnej a podporujúcej školskej kultúry, ktorá oceňuje a

uznáva prínos každého zamestnanca tiež prispieva k ich udržaniu v profesii.

Nevyhnutným predpokladom na zvýšenie atraktívnosti učiteľského povolania je tiež zlepšenie pracovných podmienok v rezorte školstva. To zahŕňa predovšetkým zníženie administratívnej záťaže, rešpektovanie práv zamestnancov, istotu zamestnania, slušné platy vrátane zdravotného poistenia, dovolení, spravodlivého dôchodkového systému a sociálnych benefitov. Všetky tieto aspekty pomáhajú znižovať predčasný odchod zo školstva a podporujú dlhodobý záväzok voči svojej profesii. Odborový zväz školstva pomáha svojim mladým

členom zorientovať sa v množstve právnych predpisov a praktických situácií na pracovisku prostredníctvom pravidelných školení na stretnutiach Komisie mladých. Zároveň im umožňuje vzájomnú výmenu skúseností a podporu pri zvládaní počítačového obdobia po nástupe do zamestnania. Aktuálne spolupracujeme na príprave projektu E-mentor v rámci programu Erasmus+, výsledkom ktorého bude manuál obsahujúci užitočné rady pre začínajúcich učiteľov ako aj pre ich skúsených kolegov/mentorov.

Juraj Stodolovský, vedúci Úradu zväzu

DARUJTE NÁM 2 % Z DANE

Nikdy nevieš, kedy sa takáto pomoc môže zísť aj tebe! Preto neváhaj a nezabudni, že do 30. apríla máš možnosť darovať svoje 2% z dane Odborovému zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku.

Odborový zväz školstva v roku 2023 aj vašou zásluhou rozdelil medzi svojich členov z podporného fondu sumu 16 750 €, za čo vám srdečne ďakujeme v mene všetkých zamestnancov školstva, ktorí túto finančnú podporu využili na pre-

klenutie svojej nepriaznivej ekonomickej a sociálnej situácie spôsobenej vážnou chorobou, stratou zamestnania alebo prírodnou katastrofou.

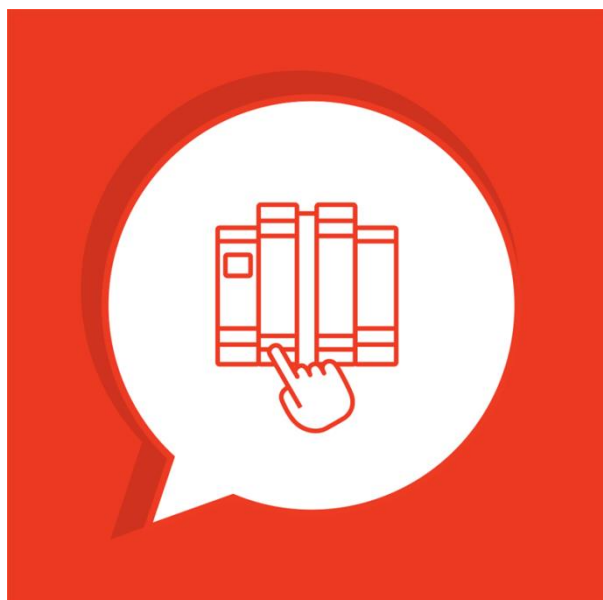
Poukázaním 2% dane Odborovému zväzu školstva pomôžete vytvárať podporný fond v ešte väčšom rozsahu a tým umožníte uspokojiť požiadavky väčšieho počtu našich členov a tiež vo vyšších čiastkach.

Ak si zamestnanec, ktorý daňové priznanie nepodáva, musíš vyhlásenie spolu s potvrdením o zaplatení dane z príjmov zo závislej činnosti od zamestnávateľa poslať na daňový úrad podľa tvojho bydliska, resp. na adresu nášho zväzu, ktorý zabezpečí jeho dodanie na príslušný daňový úrad. Vyplnené tlačivo nájdeš na našej stránke <https://www.ozskolstva.sk/sk/Aktuality/udalosti-oznamy/2-z-dane-2023.alej>

Ak si zamestnanec, ktorý si sám podáva daňové priznanie, v daňovom priznaní pre fyzické osoby sú už uvedené kolónky na poukávanie 2% z dane v prospech prijímateľa. Riadne vyplnené daňové priznanie doruč v lehote, ktorú máš na podanie daňového priznania, zvyčajne do 31. 03. 2024, na tvoj daňový úrad (podľa miesta bydliska) a v tomto termíne aj zaplať daň z príjmov.

Tatjana Koperová, ekonómka zväzu

AKO ZATRAKTÍVNIŤ UČITEĽSKÉ POVOLANIE? PODPOROVAŤ PROFESIJNÚ AUTONÓMIU

Profesionálna autonómia a akademická sloboda sú jedným z kľúčov k zatraktívneniu učiteľského povolania.

Učitelia sú základom každého vzdelávacieho systému, pretože zohrávajú kľúčovú úlohu pri formovaní budúcnosti svojich žiakov a študentov. Profesionálna autonómia poskytuje učiteľom a ostatným pedagogickým zamestnancom voľnosť pri ich práci, je motivujúca, vedie k väčšej spokojnosti a vyššej úrovni profesijnej angažovanosti.

Na zvýšenie atraktívnosti učiteľského povolania by mala byť učiteľom prejavovaná dôvera prostredníctvom zabezpečenia profesijnej autonómie a akademickú slobodu pri rozhodovaní o najvhodnejšom prístupe k potrebám detí a študentov v rámci učebných osnov s cieľom zabezpečiť kvalitné a inkluzívne vzdelávanie. Akademická sloboda a inštitucionálna autonómia sú definované ako možnosť slobodného rozhodovania pri výbere foriem a metód vyučovania a tiež ako nevyhnutný aspekt

kvalitného vzdelávania ako aj samotnej demokracie. Vyučovanie bez politického, ekonomického a náboženského vplyvu pomáha zabezpečiť fungovanie spoločnosti založenej na vedomostiach a racionálnych rozhodnutiach.

Akademická sloboda a profesijná autonómia sú ústrednými piliermi školstva spolu s požiadavkami na slušné platy, spravodlivé pracovné podmienok, efektívnosť riadenia a kvalitu a inkluzívnosť vzdelávania. Hrozby pre akademickú slobodu – merané indexom akademicko-vedeckej slobody Európskeho parlamentu – vyplývajú z autoritárskych vlád, zníženia verejného financovania a neistoty zamestnania. Na zabezpečenie profesijnej autonómie by mala každá škola a univerzita vypracovať pre svojich zamestnancov hodnotiaci systém a zaviesť kultúru spätnej väzby. Hodnotenie učiteľov a akademických zamestnancov by však nemalo byť represívne. Naopak, malo by byť súčasťou participatívnej personálnej politiky.

Na zabezpečenie profesionálnej autonómie je kľúčové trvalo udržateľné a efektívne verejné financovanie pedagogických zamestnancov a ich odborárskych zástupcov na riadení.

Okrem toho, učители a výskumní pracovníci by nemali byť obmedzovaní vo svojej práci z dôvodu prispôsobovania sa potrebám trhu práce. Je nevyhnutné odolať rastúcim trendom, ako napr. „manažérizmus“, ktorý školy a univerzity považuje za súkromné podniky. Tieto trendy majú negatívny vplyv na profesionálnu autonómiu učiteľov, keďže smerujú k tomu, aby sa vzťah medzi učiteľom a študentom zmenil na vzťah medzi poskytovateľom služieb a zákazníkom. Tvorcovia politik by si mali uvedomiť, že hrozby pre akademickú slobodu existujú tak v autoritatívnych politických systémoch ako aj v liberálnych demokraciách. Úloha odborov v tejto oblasti je preto zásadná.

Juraj Stodolovský, vedúci Úradu zväzu

JARNÉ ZASADNUTIE RADY ZVÄZU

Dňa 14.3. sa členovia Rady zväzu stretli na svojom jarnom zasadnutí. Rada zväzu je najvyšší orgán zväzu medzi zjazdmi a jej členovia zastupujú odborárov zo všetkých stupňoch a druhov škôl a školských zariadení na celom Slovensku. Pred rokovaním Rady zväzu sa tradične uskutočnili zasadnutia výborov 3 autonómnych združení (ZŠ, SŠ, VŠaP-RO), ktoré spolu vytvárajú Odborový zväz školstva. Na zasadnutie Rady zväzu prijal pozvanie minister školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR Tomáš Drucker. Minister školstva vo svojom vystúpení informoval členov Rady o aktuálnej situácii v rezorte, najväčších problémoch a výzvach, ako aj plánoch na zmeny legislatívy v najbližšom období. Spomenul aktuálny vývoj situácie v rámci kurikulárnej reformy. Podrobnejšie informoval o vzniku pracovných skupín k projektu, ktoré by mali realizovať programové vyhlásenie vlády v oblasti výchovy, vzdelávania a vedy. Vyzdvihol spoluprácu s Odborovým zväzom školstva, ktorý do väčšiny týchto pracovných skupín nominoval svojich zástupcov. Predstavil najbližšie kroky na naplnenie dlhodobej požiadavky odborárov týkajúcej sa zjednotenia financovania osobných nákladov zamestnancov regionálneho školstva. Od 1.1.2025 by mali pod ministerstvo školstva prejsť aj zamestnanci materských škôl a následne aj zamestnanci školských klubov detí.

Okrem toho informoval členov Rady zväzu o spôsobe riešenia rozdielnych regionálnych životných nákladov a s tým súvisiacim vážnym nedostatkom pedagogických a odborných zamestnancov v niektorých regiónoch. V roku 2024 prerozdelí ministerstvo školstva prostredníctvom koeficientu ekonomickej rovnováhy spolu až 60 mil. EUR. Pedagogickí a odborní zamestnanci na ZŠ a SŠ by tak v tomto roku mali k tarifnému platu dostať mesačný príplatok vo výške 30-145 EUR v závislosti na pomere plátov učiteľov a plátov ostatnými vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov v jednotlivých regiónoch. Riaditelia základných a stredných škôl by mali tieto finančné prostriedky dostať na účet v 3 platbách v priebehu roka. Metodika bude zverejnená na stránke ministerstva školstva. Minister zároveň prisľúbil, že podobnú sumu na tento účel bude chcieť vyrokovať aj v nasledujúcich rokoch. Okrem toho pripomenul záväzok z Programového vyhlásenia vlády na každoročné zvyšovanie tarifných plátov pedagogických a odborných zamestnancov. V súvislosti s vysokými školami zdôraznil, že v roku 2024 hospodária s rozpočtom vyšším o 122 miliónov EUR, z čoho 47 miliónov EUR je určených na výkonnostné zmluvy, ktoré by primárne mali byť určené na odmeňovanie zamestnancov.

Predseda zväzu Pavel Ondek reagoval, že Odborový zväz školstva rešpektuje rozhodnutie ministra o prerozdelení 60 mil. EUR a víta všetky finančné prostriedky navyše do školstva. Upozornil však na nedostatok, že tieto finančné prostriedky sa nemajú týkať nepedagogických zamestnancov, učiteľov vysokých škôl ani zamestnancov materských škôl, ŠKD, ZUŠ a CVŠ, ktorí sú momentálne stále financovaní z rozpočtu samospráv. V tejto súvislosti opätovne zdôraznil potrebu zjednotenia financovania všetkých zamestnancov regionálneho školstva, aby k takejto diskriminácii v budúcnosti už nedochádzalo. Okrem toho upozornil, že navrhovaný koeficient nezohľadňuje všetky aspekty ovplyvňujúce výšku životných nákladov a zväz bude svoje pripomienky naďalej presadzovať v rámci pracovnej skupiny k spravodlivému odmeňovaniu zamestnancov.

Napriek tomu ocenil úroveň sociálneho dialógu s ministrom a zdôraznil, že je nevyhnutné naďalej každoročne valorizovať tarifné platy všetkých zamestnancov školstva tak, aby sa jednotlivé profesie stali atraktívnejšie a personálna situácia v školstve sa stabilizovala.

Okrem ministra vystúpil tiež štátny tajomník Slavomír Partila, generálna riaditeľka sekcie financovania regionálneho školstva Jana Sládečková, generálna riaditeľka inštitútu vzdelávacej politiky Zuzana Baranovičová a riaditeľ odboru financovania vysokých škôl Andrej Horský, ktorí vo svojich prezentáciách informovali aj o vývoji zamestnanosti v regionálnom školstve a na vysokých školách a vývoji priemernejších plátov na jednotlivých stupňoch a typoch škôl. V následnej diskusii sa riešili témy ako napr.: podpora základných umeleckých škôl, financovanie podporných opatrení po skončení trvania projektu, reťazenie pracovných pomerov učiteľov vysokých

škôl, platy nepedagogických zamestnancov, digitálny príspevok, rekreačné poukazy pre zamestnancov, neoprávnené zasahovanie zo strany zriaďovateľov, atď.

Ďalšími bodmi rokovania Rady zväzu boli okrem iného:

- návrh Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa od 1.9.2024 (KOZ SR navrhuje valorizáciu 10% od 1.9.2024 a 10% od 1.1.2025),
- čerpanie rozpočtu zväzu v roku 2023 a schválenie rozpočtu na rok 2024,
- vývoj stavu členskej základne,
- benefity pre členov zväzu,
- činnosť odborovej kontroly nad stavom BOZP,
- dotácia na rekreačné pobyty pre členov zväzu,
- poskytovanie inovačného a aktualizáčného vzdelávania,
- poskytovanie príspevkov z podporného fondu.

Juraj Stodolovský, vedúci Úradu zväzu

VYHODNOTILI SME ROK 2023

**Kvalitné školy
študentom!
Dôstojné platy
zamestnancom!**

Na rokovaní rady zväzu sme sa okrem iného zaoberali aj správou za rok 2023. V minulom roku sa nám podarilo:

- Dosiahnuť záväzok ministerstva školstva na presun financovania osobných nákladov učiteľov materských škôl pod prenesené kompetencie od 1.1.2025. Okrem toho sa minister nedávno vyjadril, že od 1.1.2025 by mohli prejsť pod prenesené kompetencie aj vychovávatelia ŠKD.
- Na základe KZVS presadiť valorizáciu tarifných plátov pedagogických a odborných zamestnancov a učiteľov vysokých škôl o 10 % od 1.1.2023 a o ďalších 12 % od 1.9.2023 a zároveň valorizáciu tarifných plátov nepedagogických zamestnancov o 7 % od 1.1. a o 10 % od 1.9.2023.
- Opätovne dosiahnuť nárast celkového počtu členov oproti roku 2022 o 237 členov. Okrem toho mierne stúpol aj počet mladých členov do 35 rokov o 97.
- Zjednotiť najväčšie reprezentatívne organizácie v školstve pod spoločné požiadavky v rámci Deklarácie 2023, ktorú sme adresovali politickým subjektom kandidujúcim vo voľbách do NRSR a následne novému ministrovi školstva.
- Odovzdať petíciu proti zavedeniu cyklov na základných školách, pod ktorú sa podpísalo 35 169 občanov Slovenskej republiky.

Naše požiadavky boli sčasti akceptované. Dôležitý bude výsledok experimentálneho overovania na vybraných ZŠ.

- Presadiť zmenu legislatívy tak, aby príplatok za inovačné vzdelávanie mohol byť spolu vo výške 12% (z pôvodných 9%). Zároveň sme presadili povinnosť vyplácať príplatok pre triedneho učiteľa za absolvovanie špecializačného vzdelávania vo výške 3% z tarifného platu. V rámci ZUŠ sme presadili novú prílohu č. 17 vyhlášky o kvalifi-

kačných predpokladoch, ktorá určuje príbuznosť študijných odborov, študijných programov a odborov vzdelávania ako predpoklad na vyučovanie predmetov v hudobnom odbore. Presadili sme tiež, že rozvrh dozorov sa musí prerokovať so zástupcami zamestnancov.

- Zapojiť sa do celoeurópskej kampane na zvýšenie atraktivity učiteľského povolania, do projektu zameraného na úlohu mentorov pri poskytovaní podpory novým učiteľom a tiež do projektu týkajúceho sa úlohy školských odborov pri integrácii utečencov a migrantov do vzdelávacích systémov.
- Na medzinárodnej úrovni aktívne spolupracovať s partnerskými organizáciami v rámci ETUCE (Európsky odborársky výbor pre vzdelávanie), prostredníctvom svojich zástupcov sa zúčastňovať na zasadnutiach ESSDE (Európsky sektorový sociálny dialóg vo vzdelávaní) a riadiaceho výboru CEDEFOP (Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania).

Aj v roku 2023 poskytoval zväz svojim členom **rôzne benefity:**

- Zväzoví právnici poskytovali členom bezplatné právne poradenstvo vrátane zastupovania v súdnych sporoch a školení o zmenách legislatívy.
- Zvýhodnené ceny pobytov vo svojich rekreačných zariadeniach v Kežmarských Žľaboch a v Čingove. V roku 2023 zväz poskytol dotáciu na 445 rekreačných poukazov v celkovej výške 8 091,00 €.
- Z podporného fondu sme poskytli finančnú podporu 74 žiadateľom na zmiernenie nepriaznivých sociálno-ekonomických následkov v prípadoch dlhotrvajúcej choroby, straty zamestnania a mimoriadnej prírodnej udalosti.
- 39 žiadateľom sme poskytli bezúročné pôžičky v celkovej výške 78 400,00 €. Výška pôžičky sa pohybovala od 1000 € do 3000 €.
- Zvýhodnené podmienky na získanie Multisport karty využívalo ku koncu roka 238 členov z celého Slovenska.
- Zorganizovali sme 70. ročník EXOD

(exkurzno-vzdelávacie podujatia). Na 14 základniach sa zúčastnilo spolu 551 účastníkov (z toho 109 pedagogických zamestnancov).

- Zväz zorganizoval pre deti svojich členov 5. letný detský tábor vo svojom rekreačnom zariadení CROCUS vo Vysokých Tatrách, na ktorom sa zúčastnilo 69 detí s dotáciou zväzu v sume 65 € na jedno dieťa.
- Zorganizovali sme viaceré spoločenské a športové podujatia (16. ročník lyžiarskych a snoubordových pretekov O pohár predsedu zväzu, futbalový turnaj troch univerzít, bowlingový turnaj O pohár predsedu združenia VŠaPRO, nohejbalový turnaj združenia SŠ, volejbalový turnaj v rámci združenia ZŠ v okrese Svidník).

- V spolupráci s nakladateľstvom Dr. Josef RAABE SLOVENSKO sme členom zväzu ponúkli nový benefit vo forme 25 % zľavy na nákup odbornej literatúry z ponuky nakladateľstva v e-shope na www.raabe.sk.

- Členom zväzu sme poskytovali zľavu na naše inovačné vzdelávanie.

- Prostredníctvom zväzových inšpektorov sme vykonávali kontroly, školenia a poradenstvo v oblasti BOZP.

Juraj Stodolovský, vedúci Úradu zväzu

DEŇ UČITEĽOV

28. marca si každoročne pripomíname výročie narodenia J. A. Komenského, pedagóga, jazykovedca, filozofa, teológa a humanistu, ktorého život a dielo sú nerozlučne späté aj so Slovenskom.

Komenský presadzoval právo na výchovu a vzdelávanie pre všetky deti bez ohľadu na pôvod. Odmietal telesné tresty za neznalosť.

Zdôrazňoval potrebu celoživotného vzdelávania. Chcel, aby výchova bola otvorená, úprimná, príjemná, nenásilná, ba až zábavná. Podporoval prirodzenosť dieťaťa. Radil, aby sa deti učili samy na vlastných pokusoch, aby sa pri výučbe postupovali od jednoduchšiemu k zložitejšiemu a aby sa žiaci celkovo neúmerne nezaťažovali učivom.

Tieto nadčasové myšlienky, robustné dielo a pedagogická činnosť ho zaradili medzi najvýznamnejšie osobnosti svetovej pedagogiky.

Deň narodenia J. A. Komenského preto na Slovensku oslavujeme ako Deň učiteľov. Poslanie učiteľa v sebe zahŕňa zanietenosť a ochotu odovzdávať poznanie o tomto svete, nie len pre poznanie samotné, ale hlavne pre možnosť urobiť svet lepším a krajším.

Veríme, že v súčasnej dobe si už každý rodič a celá spoločnosť naplno uvedomuje nezastupiteľnú úlohu učiteľov pri formovaní budúcich generácií a učiteľia konečne získajú uznanie, ktoré si zaslúžia.

Milí učiteľia, ďakujeme vám za vašu prácu a obetavosť a prajeme vám všetko najlepšie k vášmu sviatku, veľa síl, odhodlania a úspechov.

Číslo vydania: 1/2024

Vyšlo: 28. 3. 2024

Staršie čísla nájdete [tu](#)

Odborový zväz
pracovníkov školstva a vedy
na Slovensku

Telefón: +421918901770

e-mail: stodolovsky@ozskolstva.sk

Grafické spracovanie: Juraj Stodolovský